

RP
Jw

**ACORD DE COOPERARE ÎNTRE
REPUBLICA MOLDOVA
ȘI
REPUBLICA PORTUGHEZĂ
ÎN DOMENIILE LIMBII, EDUCAȚIEI, ÎNVĂȚĂMÂNTULUI
SUPERIOR, ȘTIINȚEI ȘI TEHNOLOGIEI, CULTURII, SPORTULUI,
TINERETULUI ȘI MASS-MEDIA**

Republica Moldova și Republica Portugheză, denumite în continuare „Părți”,

Intenționând să dezvolte și să diversifice relațiile de prietenie dintre cele două State,

Bazându-se pe inițiativele Uniunii Europene pentru Europa de Sud-Est,

Conștientizând faptul că cooperarea în domeniile limbii, educației, învățământului superior, științei și tehnologiei, culturii, sportului, tineretului și mass-media contribuie la o mai bună înțelegere între națiuni,

În scopul unei participări active la consolidarea obiectivelor Procesului de la Bologna și a Spațiului European al Învățământului Superior,

Dorind să stabilească un cadru legal pentru această cooperare în baza principiilor egalității, reciprocității și respectului reciproc, în conformitate cu legislația lor internă în vigoare și convențiile internaționale aplicabile,

Convin următoarele:

Articolul I

Domenii de cooperare

1. Părțile vor încuraja cooperarea în domeniile limbii, educației, învățământului superior, științei și tehnologiei, culturii, sportului, tineretului și mass-media.
2. Părțile vor încuraja, de asemenea, cooperarea activă între organizațiile guvernamentale și non-guvernamentale în domeniile menționate la alineatul 1 al prezentului Articol.

NP
Jen

Articolul 2

Limbă și cultură

Părțile vor facilita, în măsura posibilităților, studierea și diseminarea, pe teritoriul lor, a limbii și culturii celeilalte Părți.

Articolul 3

Burse

1. Părțile se vor strădui să acorde burse pentru studenți și cadre didactice și vor încuraja participarea acestora la cursuri de instruire, în particular în domeniul limbii și culturii.
2. Domeniile, condițiile, durata și aranjamentele de finanțare a acestor burse vor fi specificate în Programele de Cooperare prevăzute la Articolul 17 din prezentul Acord.

Articolul 4

Cooperarea în domeniul educației și învățământului superior

1. Părțile vor încuraja acțiunile de cooperare promovând schimbul de informații cu privire la sistemul de învățământ din ambele State, de experiențe de inovare curriculară și de resurse digitale de învățare de calitate promovând incluziunea și echitatea pentru copii și tineri, de la învățământul preșcolar până la secundar.
2. Părțile vor coopera în realizarea obiectivelor procesului de la Bologna și a Spațiului European al Învățământului Superior.

Articolul 5

Înfrățirea între școli

Părțile vor promova înfrățirea între școli și grupurile școlare în scopul dezvoltării de programe și proiecte de cooperare bazate pe recunoașterea și împărtășirea valorilor și principiilor comune care să permită implementarea în comun a activităților școlare și culturale menite să promoveze învățarea mai bună, cetățenia, solidaritatea și cooperarea între populația școlară și instituțiile celor două State.

Articolul 6

Schimbul de informații privind echivalarea studiilor și recunoașterea calificărilor și diplomelor

1. Părțile vor încuraja schimbul de informații privind sistemele educaționale în scopul facilitării proceselor de echivalare a studiilor din învățământul general și secundar.

NP
Jca

2. Părțile vor încuraja schimbul de informații referitoare la sistemele lor naționale de învățământ superior în scopul facilitării recunoașterii calificărilor și diplomelor de studii.

Articolul 7

Cooperarea academică, științifică, tehnologică și culturală

Părțile vor sprijini și promova cooperarea academică, științifică, tehnologică și culturală, precum și mobilitatea academică în cadrul programelor și proiectelor lansate de Uniunea Europeană, UNESCO, OCDE și Consiliul Europei.

Articolul 8

Schimburile academice în cadrul prezentului Acord

1. Părțile vor încuraja mobilitatea academică a oamenilor de știință, a cadrelor didactice, a studenților, doctoranzilor și cercetătorilor, precum și participarea acestora la congrese, conferințe, seminare și alte evenimente.
2. Procedura de depunere a dosarelor și a cererilor de finanțare pentru schimburile academice, prevăzute în alineatul de mai sus, se va stabili prin aranjamente specifice.

Articolul 9

Cooperarea în domeniul culturii

Părțile vor promova cooperarea în domeniul culturii, punându-se accent pe următoarele:

- a) Organizarea de expoziții, târguri și alte evenimente culturale, menite să contribuie la circulația oprelor de artă, cu sprijinul autorităților competente din fiecare Stat;
- b) Schimbul de experți în domeniul artelor și fortificarea relațiilor între artiștii din ambele State și schimb de autori, critici de artă și oameni de creație;
- c) Promovarea traducerilor și a publicării oprelor literare și artistice;
- d) Schimbul reciproc de informații și vizite ale experților în domeniile arheologiei, muzeografeiei, arhitecturii și patrimoniului cultural;
- e) Participarea experților la seminare, expoziții, concursuri, ateliere de lucru, festivaluri, conferințe și simpozioane științifice, organizate de ambele Părți.

NP
Jou

Articolul 10

Salvgardarea patrimoniului cultural

Părțile vor coopera în prevenirea importului, exportului și transferului ilegal de proprietate asupra bunurilor culturale care aparțin patrimoniului lor cultural, în conformitate cu legislația internă a Statelor respective și convențiile internaționale la care ambele State sunt părți.

Articolul 11

Cooperarea în domeniul sportului

Părțile, prin organizațiile sale responsabile de domeniul sportului, guvernamentale și non-guvernamentale, vor coopera în domeniul sportului, în vederea încurajării participării la sport și activitate fizică, în contextul combaterii dopajului, medicina sportivă, dezvoltarea resurselor umane, voluntariat în sport, sport de înaltă performanță, etica în sport, cercetare și statistică în sport și schimb de experți, antrenori, administratori, oficiali, și practicieni din domeniul sportului.

Articolul 12

Cooperarea în domeniul tineretului

Părțile vor sprijini și încuraja cooperarea între autoritățile lor guvernamentale și organizațiile de tineret prin schimb de informații și documente privind politicile de tineret și situația în domeniul tineretului în fiecare Stat.

Articolul 13

Cooperarea în domeniul mass-media

Părțile vor încuraja contactele directe între televiziuni și radiodifuzori din ambele State, în special între entități angajate în serviciul public.

Articolul 14

Condițiile speciale de facilitare a importului temporar de materiale

Părțile, în măsura permisă de legislația internă a acestora și în conformitate cu scopurile prezentului Acord, vor facilita importul și exportul de materiale importate în scopuri necomerciale.

NP
Joc

Articolul 15

Aranjamente financiare

Activitățile, programele sau proiectele implementate în temeiul prezentului Acord se vor realiza în limita disponibilității resurselor financiare și umane ale ambelor Părți.

Articolul 16

Comisia mixtă

1. Părțile vor forma o Comisie mixtă pentru a asigura implementarea prezentului Acord și de a soluționa orice dispută cu privire la interpretarea și aplicarea acestuia.
2. Comisia mixtă va fi compusă din reprezentanți desemnați de fiecare Parte.
3. Comisia mixtă se va întruni alternativ pe teritoriul fiecărei Părți oricând va fi necesar și/sau la solicitarea uneia dintre Părți.

Articolul 17

Programele de Cooperare

1. Autoritățile respective ale Părților pot stabili Programe de Cooperare pentru o anumită perioadă de timp, în vederea implementării prezentului Acord și pot stabili forme specifice de cooperare.
2. Programele de Cooperare vor deveni parte a angajamentelor asumate prin prezentul Acord și pot stabili angajamente financiare pentru implementarea acestora.
3. Indiferent de durata acestora, și dacă Părțile nu au prevăzut altfel, Programele de Cooperare menționate rămân în vigoare până la semnarea unui nou Program de Cooperare.

Articolul 18

Soluționarea disputelor

Orice dispută care decurge din interpretarea sau aplicarea prezentului Acord, care nu va fi soluționată în cadrul Comisiei mixte, se va soluționa prin intermediul negocierilor, prin canale diplomatice.

Articolul 19

Revizuirea

1. Prezentul Acord poate fi modificat la solicitarea uneia dintre Părți.
2. Modificările vor intra în vigoare în conformitate cu dispozițiile Articolului 22 din prezentul Acord.

Articolul 20

Durata și încetarea

1. Prezentul Acord va rămâne în vigoare pentru o perioadă de cinci (5) ani, fiind reînnoit în mod automat pentru perioade egale și succesive.
2. Oricare dintre Părți poate denunța prezentul Acord printr-o notificare prealabilă, transmisă, în scris și prin căi diplomatice, cu cel puțin o sută optzeci (180) de zile înainte de data expirării fiecărei perioade.
3. În cazul denunțării, prezentul Acord va înceta la data expirării sale.
4. În cazul denunțării prezentului Acord, orice program sau proiect inițiat în perioada de valabilitate a acestuia va rămâne în executare până la finalizarea sa.

Articolul 21

Intrarea în vigoare

Prezentul Acord va intra în vigoare în treizeci (30) de zile de la recepționarea ultimei notificări, în scris și prin canale diplomatice, privind îndeplinirea procedurilor interne necesare ale fiecărei Părți, în acest scop.

Articolul 22

Înregistrarea

La intrarea în vigoare a prezentului Acord, Partea pe al cărei teritoriu este semnat îl va transmite Secretariatului Organizației Națiunilor Unite pentru înregistrare, în conformitate cu Articolul 102 din Carta Națiunilor Unite, și va notifica celeilalte Părți finalizarea respectivei proceduri, precum și numărul de înregistrare al acestuia.


Întocmit la *Lisabona*....., la *11 septembrie*..... 2023, în două exemplare originale, fiecare în limbile română, portugheză și engleză, toate textele fiind egal autentice. În cazul unor divergențe de interpretare, textul în limba engleză va prevala.

PENTRU
REPUBLICA MOLDOVA



Nicolae Popescu
Viceprim-ministru,
Ministrul Afacerilor Externe și
Integrării Europene

PENTRU
REPUBLICA PORTUGHEZĂ



João Gomes Cravinho
Ministrul Afacerilor Externe